



WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., dnia 14 stycznia 2020 r.

PS-V.431.12.2019.PMaz

Pani
Monika Cichecki
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Słubicach

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U z 2019 r. poz. 1464) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w dniu 27.11.2019 r. przeprowadził kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Słubicach (Plac Wolności 17F, 69-100 Słubice) w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych, terminowości przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń wychowawczych za okres od 1 września 2019 r. do 31 października 2019 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Paweł Mazurowski* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 261-1/2019 z dnia 14 listopada 2019 r. - przewodniczący zespołu kontrolnego,
- *Wioletta Suska-Antkowiak* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 262-2/2019 z dnia 14 listopada 2019 r. - członek zespołu kontrolnego,

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 14 listopada 2019 r. (znak: PS-V.431.12.2019.PMaz).

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- Uchwały Nr XXXVIII/314/2017 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 31 sierpnia 2017 r., w sprawie przyjęcia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach;

- Zarządzenia Nr 7/2019 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach z dnia 10 września 2018 r., w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach;
- Uchwały Nr IV/18 2019 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 31 stycznia 2019 r., w sprawie zmiany Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach;
- Zarządzenia Nr 9/2018 Burmistrza Słubic z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych;
- Zarządzenia Nr 45/2018 Burmistrza Słubic z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie upoważnienia pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach pod nieobecność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Zarządzenia Nr 75/2016 Burmistrza Słubic z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie upoważnienia pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Zarządzenia Nr 57/2016 Burmistrza Słubic z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego;
- Zarządzenia Burmistrza Słubic z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego;
- Zarządzenia Nr 264/2019 Burmistrza Słubic z dnia 3 lipca 2019 r. o zmianie zarządzenia w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych;
- Zarządzenia Nr 265/2019 Burmistrza Słubic z dnia 3 lipca 2019 r. o zmianie zarządzenia w sprawie upoważnienia pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach pod nieobecność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Zarządzenia Nr 388/2019 Burmistrza Słubic z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie upoważnienia pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia „Dobry Start”.

Nadzór nad prawidłową realizacją powyższych zadań w okresie objętym kontrolą sprawował Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach na podstawie Zarządzenia Nr 9/2018 Burmistrza Słubic z dnia 28 listopada 2018 r.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych, terminowość przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości - oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia wychowawcze, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia wychowawcze oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie wychowawcze próbowano ustalić:

1. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Kryterium: legalność i rzetelność:

Miernik 1: *Czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń wychowawczych posiada stosowne upoważnienie?*

Z wyjaśnień wniesionych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach wynika, iż zadania wynikające z ustawy w okresie kontrolowanym realizowało 7 osób, z czego 5 osób wykonywało wyłącznie zadania kancelaryjne i nie prowadziło postępowań w ramach ustawy. Przedstawione podczas kontroli zarządzenia Burmistrza Słubic formalnie upoważniały kierownika OPS oraz kierownika referatu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego do prowadzenia postępowań z zakresu świadczenia wychowawczego, a także wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia wychowawczego.

Jednocześnie z przedstawionego zakresu zadań i czynności dwóch pracowników jednostki wynika, że do ich obowiązków należy obsługa świadczeń wychowawczych, a w szczególności przyjmowanie wniosków, łącznie z pełną dokumentacją wynikającą z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, a także prowadzenie postępowania w sprawie przyznania i wypłacania świadczeń. Wśród wskazanych pracowników, jeden nie posiadał stosownego upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, drugi posiadał upoważnienie wydane w oparciu o nieaktualne przepisy.

Zatem w badanym okresie nie wszyscy pracownicy posiadali stosowne upoważnienia Burmistrza Słubic do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń wychowawczych. Upoważnienie takie posiadał jedynie kierownik OPS oraz kierownik referatu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, organ właściwy udzielił upoważnień pracownikom do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń wychowawczych. Kierownik OPS w Słubicach przedłożyła zarządzenie Nr 388/2019 z dnia 2 grudnia 2019 r. podpisane przez Burmistrza Słubic, upoważniające 5 pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach - w tym dwóch pracowników posiadających w zakresie swoich czynności prowadzenie postępowań w sprawie przyznania świadczeń - do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia wychowawczego.

2. Zasadność przyznawania świadczenia wychowawczego.

Kryterium: legalność i rzetelność:

Miernik 1: *Czy jednostka kontrolowana przyznawała świadczenia wychowawcze zgodnie z obowiązującymi przepisami?*

Z danych przekazanych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z zakresu świadczenia wychowawczego za październik 2019 r. wynika, że w jednostce kontrolowanej w październiku br. świadczenie wychowawcze przysługiwało dla 2.499 dzieci. Ogółem w październiku br. wypłacono 2.840 świadczeń wychowawczych (w tym 2.361 za bieżący miesiąc) – łącznie na kwotę 1.413.599 zł (w tym należnych za bieżący miesiąc – na kwotę 1.177.436 zł). Nie wypłacono żadnych świadczeń w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na 31 października 2019 r. wyniósł 9.683 zł.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 34 rodzin pobierających świadczenie wychowawcze (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi

doboru próby na kontrole w 2019 r., co 47 teczkę z listy osób, którym w październiku 2019 r. wypłacono świadczenia wychowawcze. Łącznie osoby te pobierały świadczenie wychowawcze na 41 dzieci, na które świadczenie wychowawcze zostało przyznane na podstawie wniosków złożonych od 1 lipca 2019 r., tj. po zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci dokonanej ustawą z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924).

Stwierdzono, iż zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

Skontrolowane informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego (podjęte po 1 lipca 2019 r., tj. po wejściu w życie zmian do ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) wydano w oparciu o kompletne wnioski.

Reasumując - Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach przeprowadził postępowania w sprawie przyznania świadczeń wychowawczych z należytą starannością, przyznając świadczenia osobom wychowującym dziecko zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

3. Terminowość przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych.

Kryterium: legalność i rzetelność:

Miernik 1: *Liczba wydanych informacji o przyznaniu świadczenia w stosunku do liczby informacji skontrolowanych.*

Miernik 2: *Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w stosunku do liczby skontrolowanych informacji o przyznaniu świadczenia.*

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 34 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2019 r.), którym w październiku 2019 r. wypłacono świadczenia wychowawcze.

Wszystkie skontrolowane informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego rozpatrzone zostały w terminie określonym w przepisach ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2019 r. Wpłaty świadczeń wychowawczych przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków złożonych od 1 lipca 2019 r. nastąpiły zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie.

4. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Kryterium: legalność i rzetelność.

Miernik 1: *Czy jednostka kontrolowana rzetelnie, prawidłowo i terminowo sporządzała sprawozdania z realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego?*

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie o symbolu SW-G zamieszczone w CAS sporządzane za październik, wg stanu na 31 października 2019 r., z terminem przekazania do wojewody do 10 listopada 2019 r. Z historii zmian sprawozdania wynika, że OPS w Słubicach przekazał przedmiotowe sprawozdanie za pośrednictwem CAS terminowo, tj. 7 listopada 2019 r. o godz. 12:09.

W sprawozdaniu jednostka kontrolowana podała, iż w październiku 2019 r. złożono 80 wniosków (w tym 24 złożonych za pomocą systemu teleinformatycznego) o przyznanie świadczenia wychowawczego. Z przedłożonego kontrolującemu rejestru wniosków wynika, że w październiku 2019 r. złożono 72 wnioski. Z wyjaśnień przekazanych podczas kontroli wynika, iż omyłkowo wprowadzono błędną liczbę złożonych wniosków do sprawozdania

Do końca października wydano 365 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego oraz 2 decyzje odmawiające prawa do świadczenia.

Liczbę wypłaconych świadczeń wychowawczych – 2.840 (w tym 68 świadczeń w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego) i kwotę poniesionych wydatków na wypłatę tych świadczeń – 1.413.599 zł (w tym 34.000 zł w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego), wykazanych w analizowanym sprawozdaniu kontrolujący zestawili z przedłożonymi przez OPS w Słubicach listami wypłat świadczeń wychowawczych. Kontrolującym przedłożono listy wypłat świadczeń wychowawczych, wypłaconych do 31 października 2019 r. opiewających łącznie na kwotę 1.413.598,90 zł. Kwota wypłaconych świadczeń w październiku 2019 r. w sprawozdaniu wykazana została właściwie, tzn. zgodnie z objaśnieniem nr 2 do sprawozdania, że wartości ujmuje się z dokładnością do 1 zł.

Ponadto analizie poddano dane wykazane w części E sprawozdania w zakresie liczby osób realizujących ustawę i wydatków na obsługę świadczenia wychowawczego sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa. Zgodnie ze sprawozdaniem SW-G za miesiąc październik 2019 r. OPS w Słubicach poniósł wydatki na obsługę świadczenia w kwocie 14.247 zł, z tego 8.106 zł na wynagrodzenie dla osób realizujących zadania związane ze świadczeniem wychowawczym oraz 3.234 na dodatki dla osób realizujących zadania związane ze świadczeniem wychowawczym.

Zatem jednostka terminowo sporządziła sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego. Błędnie wskazała jedynie liczbę wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego złożonych do organu właściwego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczenia wychowawczego. Niemniej jednak stwierdzono uchybienie związane z brakiem upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach świadczenia wychowawczego dla dwóch pracowników.
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienie prawidłowości sporządzania sprawozdawczości w zakresie liczby wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego złożonych do organu właściwego.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 2.

Zespół kontrolny po dokonaniu analizy dokumentacji kontrolnej, stwierdził niepoprawnie sporządzone sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez jednostkę zadań z zakresu świadczenia wychowawczego w postaci wykazania nieprawidłowej liczby wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego złożonych do organu właściwego. Ponadto do dnia kontroli 2 osoby prowadzące postępowanie w sprawie świadczeń wychowawczych, z wyjątkiem kierownika OPS oraz kierownika referatu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie posiadały w okresie kontrolowanym upoważnienia, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.). Stosowne upoważnienia w drodze zarządzenia Burmistrz Słubic wydał pracownikom OPS w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych z dniem 2 grudnia 2019 r.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zalecam:

- przestrzeganie wymogu posiadania przez wszystkie osoby prowadzące postępowania w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, stosownego i aktualnego upoważnienia wydanego przez organ właściwy;
- umieszczanie w sprawozdawczości właściwej liczby wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego złożonych do organu właściwego.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Wojciech Perczak
Wicewojewoda Lubuski

Otrzymują: Burmistrz Słubic